VII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 187)**

z dnia 22 lipca 2014 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (nr 187)

22 lipca 2014 r.

Komisja Sprawiedliwości i Praw Człowieka, obradująca pod przewodnictwem poseł **Stanisławy Prządki (SLD)**, przewodniczącej Komisji, oraz posła **Roberta Kropiwnickiego (PO)**, zastępcy przewodniczącej Komisji, rozpatrzyła:

– wniosek o odwołanie z funkcji Przewodniczącej Komisji;

– wniosek o skierowanie przedstawionego przez Prezydenta RP projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2299) do podkomisji nadzwyczajnej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Krzysztof Łaszkiewicz** sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP wraz ze współpracownikami, **Katarzyna Gonera** członek Krajowej Rady Sądownictwa.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Ewa Kwiatkowska, Barbara Orlińska, Maciej Zaremba** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Krzysztof Karkowski, Łukasz Nykiel** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Szanowni państwo, otwieram posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Stwierdzam kworum. Witam wszystkie osoby uczestniczące w posiedzeniu. W szczególności witam pana ministra Krzysztofa Łaszkiewicza z Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej wraz ze współpracownikami, panią sędzię Katarzynę Gonerę z Krajowej Rady Sądownictwa, pana sędziego Mariana Wolanina z Naczelnego Sądu Administracyjnego. Porządek dzienny posiedzenia otrzymaliście państwo w zawiadomieniu. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek dzienny.

Przechodzimy do realizacji porządku dziennego. W punkcie pierwszym rozpatrzymy wniosek o odwołanie przewodniczącej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka. Przypomnę tylko, że wniosek ten został złożony przez pana posła Bartosza Kownackiego podczas posiedzenia naszej Komisji w dniu 8 lipca bieżącego roku. Ponieważ wniosek dotyczy mojej osoby, przekazuję przewodnictwo Komisji mojemu zastępcy, panu posłowi Robertowi Kropiwnickiemu. Bardzo proszę, panie pośle.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Jak państwo wiecie, wpłynął wniosek dość przykry i niepotrzebny, ale czy ktoś z wnioskodawców chciałby go uzasadnić? Bardzo proszę, pan poseł Andrzej Jaworski.

Poseł Andrzej Jaworski (PiS):

Panie przewodniczący, nie wiem, czy mogę się zgodzić z pana sugestią, że wniosek ten był przykry i niepotrzebny, dlatego że był on następstwem zachowania pani przewodniczącej podczas jednego z ważniejszych posiedzeń Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, a zwłaszcza sposobem zamknięcia tego posiedzenia. Wydaje się, że to było jedno z posiedzeń, które niepotrzebnie podniosło atmosferę i to na takim poziomie, kiedy można było pewne tematy przedyskutować i można było zakończyć to posiedzenie w taki sposób, w jaki zawsze te posiedzenia były kończone i prowadzone. W związku z powyższym, złożenie tego wniosku przez pana posła Bartosza Kownackiego uważam za jak najbardziej uzasadnione, ze względu na te negatywne emocje, które wtedy były. Natomiast chciałbym powiedzieć, że dzisiaj wycofujemy się z tego wniosku. Mamy nadzieję, że każde

następne posiedzenie Komisji będzie się kończyło inaczej i nie będzie takiego właśnie sposobu prowadzenia i zamykania posiedzenia Komisji jak w tym przypadku. W związku z tym proszę o uznanie tego wniosku za wycofany. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo. Jak rozumiem, nie ma obowiązku, żeby wniosek ten był wycofany na piśmie, ale myślę, że przyjmiemy to wycofanie…

Poseł Andrzej Jaworski (PiS):

Wycofanie wniosku złożone do protokołu, panie przewodniczący, jest wystarczające.

Przewodniczący poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Dziękuję bardzo za wycofanie tego wniosku. W związku z tym uważam, że zakończyliśmy rozpatrywanie punktu pierwszego. Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca przejmuje prowadzenie.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję, panie przewodniczący. Chcę powiedzieć tylko jedno zdanie. Ponieważ jest decyzja o wycofaniu wniosku, chcę powiedzieć, że żadne posiedzenie naszej Komisji nie było prowadzone z naruszeniem prawa. Regulamin Sejmu jest zawsze naszym naczelnym dokumentem prawnym, zgodnie z którym były podejmowane wszystkie decyzje i wszystkie rozstrzygnięcia. Dzięki zespołowi prezydium całej Komisji myślę, że w takim stylu i w takiej formie bacząc na obowiązujące nas, jako członków Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka, przestrzeganie prawa będziemy razem wspólnie pracować. Dziękuję bardzo. Przechodzimy wobec tego do…

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

Jeszcze jedno słowo, jeśli można, pani przewodnicząca. Pani przewodnicząca, ja oczywiście w pełni się zgadzam z tym, co pani przewodnicząca mówi o tym, że w naszej pracy zawsze najważniejszy jest regulamin Sejmu, który określa zasady pracy Komisji i uważam, że pani przewodnicząca się go doskonale trzyma. Ja nie chciałbym, żebyśmy prowadzili w tym momencie polemikę z członkami Komisji, którzy składali wniosek. W związku z tym uważam, że dobrze się stało, że ten wniosek został wycofany. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Bardzo proszę, pan poseł Andrzej Jaworski. Proszę uprzejmie, panie pośle.

Poseł Andrzej Jaworski (PiS):

Pani przewodnicząca, ostatnie zdanie. Jeżeli chodzi o przestrzeganie regulaminu Sejmu, to każdy wniosek, który jest wnioskiem formalnym, powinien być przegłosowany i w tej kwestii zdania nie zmienimy. Proszę przyjąć wycofanie tego wniosku za dobrą monetę, natomiast nie uzasadniajcie państwo rzeczy, które nie bronią się, ale czasami w emocjach robi się różne rzeczy, a w związku z tym proponuję przejść już do porządku dziennego. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Tak, oczywiście. Przejdziemy już do porządku dziennego, ale myślę, że w takich trudnych sytuacjach obowiązują nas zasady, żeby emocje schować gdzieś na bok i starać się zachować absolutnie jedną wielką zasadę, że to nie jest nasza Komisja w takim sensie, że możemy się swobodnie poruszać i robić rzeczy niezgodne z prawem. Zawsze dla nas przepisy prawa są i będą nadrzędne i oczywiście chętnie z panem posłem Jaworskim mogę przedyskutować po posiedzeniu Komisji ten temat, żebyśmy nie zabierali sobie czasu, czy w grę wchodzi wniosek formalny, czy wniosek proceduralny, którego dotyczył dezyderat, ale myślę, że nie musimy robić tego teraz. Tak jak pan poseł Jaworski proponuję, żebyśmy przeszli do kolejnego punktu. Dziękuje, zamykam ten punkt obrad.

Przechodzimy do punktu drugiego porządku obrad. Szanowni państwo, w tym punkcie mamy rozpatrzenie wniosku o skierowanie przedstawionego przez Prezydenta RP projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektó-

rych innych ustaw do Podkomisji nadzwyczajnej, druk nr 2299 i powołanie Podkomisji nadzwyczajnej. Proszę państwa, ponieważ pierwsze czytanie tego projektu odbyło się na forum Sejmu, dzisiaj pozostaje nam powołanie podkomisji i skierowanie tego projektu do podkomisji, ale wcześniej, zanim przystąpimy do powołania podkomisji, może pan minister Łaszkiewicz chciałby jeszcze krótko w ogólnym zarysie powiedzieć kilka zdań na temat tego projektu. Ja pragnę państwu posłom powiedzieć i zakomunikować, że wpłynęły dodatkowe dwie opinie. Skierowaliśmy prośbę o sporządzenie tych opinii i otrzymaliśmy opinię pana profesora Steinborna z Uniwersytetu Gdańskiego, a także opinię prawną pana profesora nadzwyczajnego Antoniego Bojańczyka z Uniwersytetu Warszawskiego. Jest też oczywiście opinia Biura Analiz Sejmowych. W związku z tym myślę, że jak powołamy podkomisję, to będzie mogła ona zająć się rozpatrywaniem tego projektu, ale także, jeśli zajdzie taka potrzeba, żądać dodatkowych opinii. Bardzo proszę, panie ministrze, o krótką informację dla tych państwa posłów, którzy nie byli na sali i nie znają tego projektu. Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Krzysztof Łaszkiewicz:

Dziękuję bardzo, zanim przejdę do informacji, mam prośbę, żeby te dwie opinie profesorów były na stronie Sejmu, ponieważ otrzymaliśmy opinie BAS…

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Już są, tylko jedna jest z dzisiejszego dnia.

Sekretarz stanu w KP RP Krzysztof Łaszkiewicz:

To dobrze, skoro jedna jest z dzisiejszego dnia, to dlatego jej nie znamy.

Szanowne panie posłanki, panowie posłowie. Asesor sądowy zniknął po wyroku Trybunału Konstytucyjnego w maju 2009 roku. Sprawy, które do tej pory rozpatrywali asesorzy, przejęli w sposób automatyczny sędziowie. Powołano Krajową Szkołę Sadownictwa i Prokuratury, która w systemie scentralizowanym prowadzi aplikację ogólną sędziowską, jednak okazało się, że ankieta, którą Krajowa Rada Sądownictwa rozpisała, w sposób ewidentny pokazała, że jest to niewystarczające i że w sposób ewidentny brak jest asesora w systemie sądownictwa. Potwierdziły to, tak jak mówię, badania, gdzie zdecydowana większość pytanych opowiedziała się za przywróceniem tej formuły. Bardzo trudno jest stworzyć takie rozwiązanie, które z jednej strony dałoby możliwość niezawisłego, niezależnego funkcjonowania asesorów, z drugiej strony zaś nie naruszało postanowień konstytucji w zakresie, który dotyczy sędziów. Wydaje się, że projekt, który był przygotowany wspólnie w Kancelarii z KRS i z Ministerstwem Sprawiedliwości spełnia te kwestie. Proszę pamiętać, że Trybunał Konstytucyjny co do zasady nie wykluczył możliwości dopuszczenia do orzekania osób niebędących sędziami pod jednym podstawowym warunkiem, że będą oni niezawiśli. Z drugiej strony prawo i orzecznictwo unijne dopuszcza możliwość funkcjonowania sędziego na czas oznaczony. W związku z czym te dwa elementy zostały jakby połączone przy takim rozwiązaniu, że asesora na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa powołuje prezydent, a więc identycznie jak sędziego. Z drugiej strony nic nie stoi na przeszkodzie, aby stworzyć przepis, który pozwala asesorowi, który funkcjonuje w czasie oznaczonym na pełna niezawisłość i w tym czasie nieodwołalność. A więc jest spełniony ten drugi warunek.

Chciałbym tutaj jeszcze przywołać kwestię immunitetu. Otóż asesor miałby również immunitet. A więc asesor miałby te wszystkie prawa identyczne jak sędzia. Można go nawet nazwać sędzią asesorem, jeżeli ktoś chciałby robić wykładnię gramatyczną konstytucji, żeby uznać, że jest to sędzia. Ale to jest kwestia tylko nazwy. Istotne jest wypełnienie tej nazwy treścią, czy nie narusza to ustawy zasadniczej.

Projekt przewiduje, że asesor orzekałby w sądach rejonowych, co wydaje mi się oczywiste, a jednocześnie byłby pozbawiony możliwości orzekania w dwóch przypadkach, a mianowicie zastosowania aresztu i w kwestiach prawa upadłościowego, z tego względu, że są to kwestie skomplikowane. Tu trzeba mieć doświadczenie i nawet sędziowie z pewnym doświadczeniem z czasem w te sprawy wchodzą.

Projekt przewiduje wprowadzenie nowego rozdziału do obecnie istniejącej ustawy poświęconego wyłącznie stanowisku asesora i jednocześnie odnosi się do sądów administracyjnych. Początkowo zastanawiano się, czy przywrócić w sądach administracyj-

nych stanowisko asesora. Tutaj i Krajowa Rada Sądownictwa, i Prezes Naczelnego Sądu Administracyjnego byli jednomyślni, że tak, tam również trzeba powołać asesorów, żeby odciążyć, stworzyć możliwości, choć tak naprawdę nadal w sądach administracyjnych mógłby funkcjonować asesor, ale ze względu na to orzeczenie Trybunału, które dotyczyło sądów powszechnych, prezes wstrzymał się z powoływaniem asesorów w sądach administracyjnych. I właściwie to jest chyba, tak bardzo lapidarnie, bardzo skrótowo, wszystko, bo ja szerokie uzasadnienie przedstawiałem Wysokiej Izbie przy pierwszym czytaniu.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję, panie ministrze. Oczywiście nie ma debaty dzisiaj, nie ma dyskusji nad tym punktem, jedynie celem przypomnienia dla tych państwa posłów, którzy nie mogli wtedy być obecni na sali i nie słyszeli debaty, i wystąpienia pana ministra.

Proponuję w imieniu prezydium powołanie 6-osobowej Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia tego projektu. Proszę o zgłoszenie kandydatów. Pan poseł Kropiwnicki.

Poseł Robert Kropiwnicki (PO):

W imieniu Platformy Obywatelskiej proponuję panią poseł Elżbietę Achinger i pana posła Czesława Gluzę.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Bardzo dziękuję. Prawo i Sprawiedliwość.

Poseł Stanisław Piotrowicz (PiS):

Proponuję pana posła Marka Asta.

Przewodnicząca poseł Stanisława Prządka (SLD):

Dziękuję. Zgłosił swoją kandydaturę pan poseł Robert Biedroń. Ja w imieniu Sojuszu Lewicy Demokratycznej proponuję panią poseł Małgorzatę Sekułę-Szmajdzińską. Wyraził chęć pracy w tej podkomisji pan poseł Andrzej Dera.

Chciałam zapytać, kto z pań i panów posłów jest za powołaniem Podkomisji nadzwyczajnej do rozpatrzenia prezydenckiego projektu ustawy w następującym składzie osobowym: Elżbieta Achinger, Czesław Gluza, Robert Biedroń, Małgorzata Sekuła-Szmajdzińska i Andrzej Dera? (18) Kto jest przeciw? (0) Kto się wstrzymał? (0) Dziękuję. Stwierdzam, że Komisja powołała podkomisję w przedstawionym składzie. Poproszę państwa członków podkomisji o pozostanie na sali w celu jej ukonstytuowania się. Wyczerpaliśmy porządek dzienny dzisiejszego posiedzenia. Bardzo państwu dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka.